

РЕШЕНИЕ

№ 5855

гр. София, 15.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 17.09.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова
ЧЛЕНОВЕ: Красимира Милачкова
Елеонора Попова

при участието на секретаря Детелина Начева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **4735** по описа за **2021** година докладвано от съдия Весела Цанкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГД“ИН“/ срещу Решение № 904/15.02.2021г. по адм. дело №14339/2019г. по описа на АССГ, I отделение, 12 състав, с което ГД“ИН“

е осъдена да заплати на Д. Т. М. сумата от 100 лв., представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди за периода от 25.11.2019г. до 01.12.2019г., от условията на килия 13А на Затвора С., при които е бил поставен през този период, в това число наличието на дървеници и хлебарки и причинени му ухапвания по тялото от тези насекоми. С касационната жалба Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ иска отмяна на постановеното решение като неправилно, поради противоречие с материалния закон и необосновано. Твърди, че не е доказан състава на отговорността по чл.284 от ЗИНЗС. Нарушението на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС е установено само със свидетелски показания, а изисканото предписание за организиране на санитарно – хигиенни мероприятия, свързани с дезинсекция се отнася за различен от исковия период. Сключени са договори за дезинсекция и деритизация, а изводът, че те са неефективни е необоснован. Оспорва и размера на присъденото обезщетение от 100 лева като завишен и несправедлив. Претендира

юрисконсултско възнаграждение.

Отвеникът по касационната жалба – Д. Т. М., чрез адв.И., прави искане за потвърждаване на обжалваното съдебно решение като законосъобразно, обосновано и мотивирано. Претендира разноси.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор К., който дава заключение, че касационната жалба следва да бъде отхвърлена, а обжалваното съдебно решение да бъде потвърдено.

Административен съд София – град, X касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество е неоснователна. Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Със съдебно Решение № 904/15.02.2021г. по адм. дело №14339/2019г. по описа на АССГ, I отделение, 3 състав исковата претенция за присъждане на обезщетение в размер на 100 лв. за претърпени от Д. Т. М. неимуществени вреди за периода от 25.11.2019г. до 01.12.2019г. е уважена изцяло. Относимата фактическа обстановка е установена въз основа на събраните по делото доказателства, направени са правни изводи, които се споделят и от настоящата съдебна инстанция.

Изложени са мотиви за наличие на законовите предпоставки за ангажиране отговорността на ответника по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС. Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че Д. Т. М. в процесния период е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в затвора-С.. В изпълнение на разпореждане по адм.дело №

8424/2020г. за ремонт на помещението, в което е бил настанен, ищецът е преместен в спално помещение 13А. В него, по показанията на свидетеля С. Н. Н. имало много хлебарки и дървеници. По време на престоя в това помещение от страна на администрацията на затвора не е организирано и извършено пръскане срещу вредителите. Нощно време задържаните лица не можели да спят от ухапванията на дървениците. Ищецът имал следи от ухапванията по цялото тяло, по гърба, по корема, кръв по възглавницата и тениската.

Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: неблагоприятни условия на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, настаняване в нехигиенично помещение с хлебарки и дървеници, неефективна дезинсекция.

Налице е неизпълнение от затворническата администрация на законоустановеното задължение по чл. 3 от ЗИНЗС, както и чл. 3 от ЕКПЧОС, според който никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказване.

Неоснователно е възражението, че неизпълнението на задължението за осигуряване на хигиенични условия в затворническите помещения не е доказано. Свидетелските показания установяват състоянието на помещението в периода, през който ищецът е бил настанен в него. Сключените договори доказват положени усилия, но от тях няма резултати, при което обосновано е прието, че действията са били неефективни и е налице неизпълнение.

По силата на нормата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел първоинстанционният съд, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация.

Касационният състав споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд, относно размера на определеното обезщетение, а именно 100 лв. Присъдената сума представлява справедливо обезщетение на задържаното лице за претърпените от него неимуществени вреди при изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“. В случая е съобразен периодът, през който е търпяно нарушението, конкретните факти, свързани с поставянето на ищеца в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, през времето на нарушението, както и последиците за неговото психическо състояние. Взета е предвид и практиката на ЕКПЧ и размерът на определените от съда обезщетения по сходни случаи по български дела.

С оглед изложеното, като взе предвид, че административният съд изцяло е приложил стандартите за защита на правото по чл. 3 ЕКПЧ по отношение на ищеца, намира, че съдът е постановил решението си изцяло в съответствие с материалния закон, без наличие на нарушение на съдопроизводствените правила.

Искането за присъждане на разноски на ответника по касационната жалба е основателно. Следва ГД“ИН“ да бъде осъдена да заплати сума от 450 лева, представляваща договорено и платено адвокатско възнаграждение, поискано своевременно до приключване на устните състезания по делото.

С оглед гореизложеното, касационната жалба се явява неоснователна, а атакуваното с нея съдебно решение като валидно, допустимо и правилно следва да бъде оставено в сила

Предвид тези съображения и на основание чл. 221, ал. 2 и чл. 222, ал. 1 АПК, Административен съд София - град, X касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 904/15.02.2021г. по адм. дело №14339/2019г. по описа на АССГ, I отделение, 12 състав.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на Д. Т. М., ЕГН [ЕГН], чрез адв. С. И., САК, сума в размер на 450 /четиристотин и петдесет/ лева, представляваща разноси за съдебното производство.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.